

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ПЕТТИ ОДДЕЛ

ОДЛУКА

Апликација бр. 55347/17
Бесим НЕЗИРИ
против Северна Македонија

Европскиот суд за човекови права (Петти оддел), заседавајќи на 8 јули 2021 година во Совет составен од:

Stéphanie Mourou-Vikström, Претседател,

Jovan Ilievski,

Arnfinn Bårdsen, судии,

и *Martina Keller, заменик секретар на одделот,*

Имајќи ја предвид горенаведената апликација поднесена на 26 јуни 2017 година,

Имајќи ги предвид произнесувањата поднесени од тужената Влада и произнесувањата поднесени како одговор од страна на апликантите, По нивното разгледување, одлучи како што следува:

ФАКТИЧКА СОСТОЈБА

1. Апликантот, г. Бесим Незири, е Македонец/државјанин на Република Северна Македонија, кој е роден во 1976 година и живее во Скопје. Тој беше застапуван пред Судот од г. В. Ангелов, адвокат кој работи во Скопје.

2. Владата на Република Северна Македонија („Владата“) беше застапувана од нејзиниот Владин агент, г-а Д. Џонова.

3. Фактите во овој случај, како што се поднесени од странките, може да се сумираат како што следи.

4. На 19 март 2014 година, апликантот бил сопрен од царински службеници на тужената држава на граничниот премин со Косово.¹

¹ Референцата Косово, без разлика дали станува збор за неговата територија, институциите или населението, ќе се разгледува во согласност со Резолуцијата 1244

Откако апликантот изјавил дека нема што да пријави, царинските службеници започнале да го пребаруваат неговиот автомобил. На прашањето дали поседува пари во странска валута, апликантот одговорил дека има 14.300 евра.

5. Царинските службеници привремено заплениле 12.300 евра како сума која што го надминувала законскиот лимит на странска валута кој што бил дозволен да се изнесува од тужената држава без да биде пријавен на царинските органи. Извештајот изготвен на местото на настанот покажува дека апликантот ги известил царинските службеници дека парите ги позајмил од неговиот вујко за да купи стан во Приштина. На истиот датум, граничната царинска канцеларија на апликантот му изрекла парична казна за сторен прекршок, во износ од 1.500 евра.

6. На 20 март 2014 година, царинските органи покренале административна прекршочна постапка против апликантот пред Комисијата за одлучување по прекршоци при Царинската управа („Комисијата“). За време на постапката, апликантот поднел писмени изјави напишани од неговиот вујко и од трето лице, заверени кај нотар, со кои се потврдува дека конфискуваната сума му припаѓала на неговиот вујко и на трето лице (уделот на третото лице бил одреден еквивалентно на приближно 4.300 евра). Тој, исто така, поднел и преддоговор за купопродажба на станот во Приштина, во кој неговиот татко бил назначен како купувач.

7. На 22 август 2014 година, Комисијата го прогласила апликантот за виновен за сторен прекршок и му изрекла глоба во износ од 1.500 евра. Комисијата, исто така, како превентивна мерка, наредила конфискација на 12.300 евра во согласност со член 57 став 2 од Законот за девизно работење, кој предвидувал конфискација на предмети што се дел или се приходи од административен прекршок. Апликантот ја оспорил таа одлука со тужбено барање пред Управниот суд.

8. На 23 декември 2015 година, Управниот суд го прифатил тужбеното барање на апликантот и ја поништил одлуката на Комисијата. Тој оценил дека казната била изречена во согласност со законот. Што се однесува до мерката за конфискација, судот утврдил дека Комисијата не објаснила зошто делумната конфискација, како посебна мерка предвидена со Законот за девизно работење, не можела да се изрече во случајот на апликантот.

9. На 21 февруари 2017 година, по жалбата поднесена од страна на Јавниот правобранител, Вишиот управен суд ја поништил пресудата на Управниот суд и го потврдил решението на Комисијата, потврдувајќи ги причините наведени во неа. Судот повторил дека законска обврска на апликантот била да ги пријави конфискуваните пари. Судот, исто

на Советот за безбедност на Обединетите нации, без да се наруши статусот на Косово.

така, оценил дека апликантот не доставил никакви докази за да ја докаже својата сопственост врз конфискуваната сума. На 26 април 2017 година, пресудата му била доставена на апликантот.

ЖАЛБЕНИ НАВОДИ

10. Апликантот се жалеше дека конфискацијата на 12.300 евра го повредила неговото право на сопственост. Тој своите жалбени наводи ги заснова на член 1 од Протоколот број 1 на Конвенцијата, кој гласи:

„Секое физичко или правно лице има право на мирно уживање во својот имот. Никој не смее да биде лишен од сопственоста, освен кога станува збор за јавен интерес и под услови предвидени со законот и општите принципи на меѓународното право.

Меѓутоа, претходните одредби, на било кој начин нема да го нарушат правото на една држава да ги спроведува законите што ги смета за неопходни за контрола на користењето на имотот, во согласност со општиот интерес или да обезбеди плаќање даноци или други придонеси или казни.“

ПРАВО

А. Поднесоци на странките

11. Владата тврдеше, *inter alia*, дека апликантот, ниту изјавил, ниту пак докажал дека конфискуваната сума му припаѓала на него. Напротив, во домашната постапка, тој изјавил дека средствата за кои станува збор им припаѓале на други лица. Според тоа, тој не можел да се смета за жртва во постапката за која што се жалел.

12. Апликантот тврдеше дека имал право да располага со предметните пари, пари врз кои *de facto* имал владение. Во овој случај ништо не сугерирало дека парите биле со криминално потекло. Покрај тоа, тој немал никакво криминално досие и никогаш не бил обвинет за било какво кривично дело во врска со настаните од 19 март 2014 година. Наредбата за конфискација на парите била непотребна и, соодветно на тоа, спротивна на член 1 од Протоколот бр. 1 на Конвенција.

Б. Проценка на Судот

13. Судот повторува дека, согласно членот 34 од Конвенцијата, апликантот мора да исполнува два услови: тој или таа мора да спаѓаат во една од категориите подносителите споменати во истиот член и мора да бидат во можност да докажат дека тој или таа биле жртви на повреда на Конвенцијата (види *Vallianatos and Others v. Greece [GC]*, бр. 29381/09 и 32684/09, § 47, ECHR 2013 (извадоци)). Зборот „жртва“, во контекст на членот 34, означува лице или лица директно или индиректно погодени од наводната повреда (види *SARL du Parc d'Activités de Blotzheim v. France*, бр. 72377/01, § 20, 11 јули 2006).

14. Судот понатаму повторува, дека апликантот може да поднесе апликација за повреда на членот 1 од Протоколот бр. 1 на Конвенцијата само во однос на оспорените одлуки кои се поврзани со неговата „сопственост“ во смисла на оваа одредба (види *Von Maltzan and Others v. Germany (dec.) [GC]*, бр. 71916/01, 71917/01 и 10260/02, § 74(с), ECHR 2005-V, и спореди *Dagostin v. Croatia (dec.)*, бр. 67644/12, § 24, 23 мај 2017).

15. Во врска со ова, Судот на почетокот забележува дека, според признанието на самиот апликант пред домашните власти, како и заверените изјави доставени како докази во предметната домашна постапка, конфискуваната сума не му припаѓала на апликантот, туку му припаѓала на неговиот вујко и на трето лице. Врз основа на доказите доставени во тие постапки, конфискуваните пари требало да се искористат за купување стан во Приштина во име на таткото на апликантот, кој во прелиминарниот договор за купопродажба бил назначен како купувач (види став 6 погоре). Следствено на тоа, во однос на конфискацијата на 12.300 евра, предметниот налог не се однесувал на имотот на апликантот, туку на имотот на други лица. Како последица на тоа, во врска со налогот за конфискација, апликантот не можел да тврди дека бил жртва на наводна повреда на член 1 од Протоколот бр. 1 на Конвенцијата (споредете го *Dagostin*, цитиран погоре, § 25).

16. Според тоа, апликацијата е во спротивност *ratione personae* со одредбите на Конвенцијата, во согласност на член 35 § 3 (а) и мора да биде отфрлена во согласност со член 35 § 4.

Од овие причини, Судот, едногласно,

Ја прогласува апликацијата за неоснована.

Изготвено на англиски јазик и објавено во писмена форма на 9 септември 2021 година.

Martina Keller
Заменик секретар

Stéphanie Mourou-Vikström
Претседател